

Vyjádření školitele k předkládané disertační práci

Josef Porsch, Obřadnost posledních desetiletí v České republice.

Obřadnost moderní doby posledních desetiletí na několika příkladech se zaměřením na obřadnost socialistického období ve Žďáru nad Sázavou. Praha, FFUK, 2007, 162 s.

Převzít spoluzodpovědnost za práci mgr. Josefa Porsche nebylo v žádném případě obtížné, protože jako člen zkušební komise a občasný konzultant jsem měl možnost úspěšnou doktorandovu činnost sledovat od počátku jeho studia. Pokud by se tu jistá obava mohla vyskytnout, snad jen z toho, že by mohlo jít o práci silně ideologicky pojatou, protože často užívány termín socialistická obřadnost budí stejnou nevoli a vágnost nyní jako za socialismu. Porschova koncepce už v titulu práce naznačuje, že takové obavy nejsou na místě, jde mu o obřadnost v širším časovém a strukturálním pojetí a o obřadnost v socialismu.

Porsch v průběhu doktorandského školení nabyl velmi dobré teoretické a teoreticko metodologické poznatky, které v práci dobře uplatnil. Zná podstatnou literaturu jak pokud jde o teorii obřadu tak pokud jde o charakteristiku společenských systémů.

Věcnost práce, úcta k faktům a realismus je nepochybně veden empirickým výzkumem, který byl realizován dlouhodobě ve Žďáru n. S. Už rozsáhlá kapitola o charakteristice vývoje zkoumané lokality a regionu napovídá o serióznosti badatelského přístupu, která je potvrzována v kapitolách o studovaných rituálech. Práce s pamětníky a intenzivní shromažďování pramenů, tiskovin a dalších zdrojů umožnilo autorovi vytvořit velmi plastický obraz o vývoji studovaných obřadů a širěji i duchovního života.

V čem snad mohou oponenti shledávat jistou slabší stránkou práce, je nedostatečná návaznost za předchozí časové a kulturní období. Mnohé tzv. občanské rituály pěstované za socialismu nejsou nic víc než-li transformaci světských občanských rituálů, které se u nás rozvíjely už po I. světové válce a bylo tomu i jinde v Evropě, zejména v nekatolických zemích. Stejně tak i opozice proti katolické církvi a vznik národní církve má starší kořeny, po I. světové válce hnutí „Pryč od Říma“ vyústilo ve vzniku národně orientované Církvi československé husitské. Porschovu práci je možno však považovat za velmi kvalitní a doporučit ji komisi k obhajovací proceduře.

3. října 2007

PhDr. J. Pargač, CSc.
